

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Коломийський навчально-науковий інститут

Кафедра соціально-економічних та природничих дисциплін

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**ТП 17. Методика навчання освітньої галузі «Суспільствознавство»**

Освітня програма «Початкова освіта»

Перший (бакалаврський) освітній рівень

Спеціальність 013 «Початкова освіта»

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри  
Протокол № 3 від “26” вересня 2019 р.

## **ЗМІСТ**

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

<b>1. Загальна інформація</b>	
<b>Назва дисципліни</b>	ТП 17. Методика навчання освітньої галузі «Суспільствознавство»
<b>Викладач (-і)</b>	Марчук Микола Васильович
<b>Контактний телефон викладача</b>	0973720225
<b>Е-mail викладача</b>	
<b>Формат дисципліни</b>	Денна, заочна форма/ дистанційне навчання
<b>Обсяг дисципліни</b>	
<b>Посилання на сайт дистанційного навчання</b>	<a href="http://www.d-learn.pu.if.ua/index.php?mod=course&amp;action=ReviewOneCourse&amp;id_cat=63&amp;id_cou=6615">http://www.d-learn.pu.if.ua/index.php?mod=course&amp;action=ReviewOneCourse&amp;id_cat=63&amp;id_cou=6615</a>
<b>Консультації</b>	Консультації до самостійної роботи студентів проводиться на практичних заняттях (тривалість – не фіксована, залежить від потреб студента проводиться у межах робочого часу викладача.
<b>2. Анотація до курсу</b>	
Дисципліна «Методика навчання освітньої галузі «Суспільствознавство»» вивчається студентами спеціальності «Початкова освіта» на третьому курсі у п'ятому семестрі і присвячена осмисленню ними основних положень методики викладання предмету «Я у світі» у початкових класах. Інтегровані вимоги до знань і умінь з навчальної дисципліни у курсі «Я у світі» інтегрується психолого-педагогічний зміст, на основі якого побудовано методичну систему управління цілісним процесом навчання, та власне зміст суспільствознавства як освітньої галузі, повинна забезпечити формування загальної наукової цілісної картини світу, місця в ньому людини у молодших школярів. Розкрити роль освітньої галузі «Суспільствознавство» у сфері культури: емоційно-ціннісного ставлення до навколишнього світу та зв'язок з довкіллям.	
<b>3. Мета та цілі курсу</b>	
<p><b>Мета</b> – на основі отриманих даних з суспільствознавчих дисциплін озброїти майбутнього спеціаліста знаннями та вміннями формування в молодших школярів суспільствознавчих уявлень і понять з використанням різних методів та форм організації навчального процесу враховуючи розробки відомих педагогів та методистів.</p> <p><b>Завдання</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- ознайомити студентів з науковими джерелами, до яких можна звернутись для постійного вдосконалення професії;</li> <li>- навчити основам знань з педагогічної майстерності;</li> <li>- озброїти студентів знаннями завдань, змісту, методів і форм роботи із ознайомлення дітей із правилами поведінки в громадських місцях;</li> <li>- підготувати студентів до науково- обґрунтованого проведення уроків «Я і Україна. Громадянська освіта» в початковій школі.</li> </ul>	
<b>4. Результати навчання (компетентності)</b>	
<p><b>Загальні компетентності</b></p> <p><b>КЗ-5. Громадянська компетентність.</b> Здатність активно, відповідально та ефективно реалізовувати громадянські права й обов'язки з метою розвитку демократичного суспільства. Здатність орієнтуватися у проблемах сучасного суспільно-політичного життя - Україні, застосовувати процедури й технології захисту власних інтересів, прав і свобод своїх та інших громадян, зокрема учнів початкової школи; використовувати способи діяльності й моделі поведінки, що відповідають чинному законодавству України.</p> <p><b>КЗ-12. Інформаційно-комунікаційна.</b> Здатність до застосування сучасних засобів інформаційних і комп'ютерних технологій для розв'язання комунікативних задач у професійній діяльності вчителя початкових класів й у повсякденному житті.</p> <p><b>Спеціальні (фахові)</b></p> <p><b>СК – 3.1. Дидактична.</b> Здатність майбутнього вчителя (випускника) вирішувати стандартні та проблемні професійні завдання, що виникають в освітній практиці</p>	

початкової школи, на основі сформованих знань про теоретичні засади побудови змісту і процесу навчання молодших учнів, у тому числі ґрунтовних знань про сучасні теорії навчання, гнучкого володіння методами навчання; спроможність обґрунтовано обирати прийоми, засоби, технології, форми організації навчання, адекватні дидактичній ситуації.

*СК – 4.\_2. Варіативна.* Здатність учителя працювати за будь-яким навчально-методичним комплектом, здатність обирати найефективніший навчально-методичний комплект для досягнення цілей і завдань навчання предмета/освітньої галузі в початковій школі, визначених Державним стандартом і навчальною програмою.

*СК – 4.\_3. Спеціально-методична.* Здатність до навчання молодших школярів будь-яким елементам змісту програм.

*СК – 4.\_4. Контрольно-оцінювальна.* Здатність до реалізації критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи; здатність дотримуватись Державних вимог до рівня загальноосвітньої підготовки учнів початкової школи, визначених у програмі.

#### **Результати навчання**

**РН1** Здатність демонструвати знання сучасних теоретичних основ освітніх галузей, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти.

**РН4** Здатність застосовувати закономірності та теорію процесу навчального пізнання, сучасні навчальні технології.

**РН5** Здатність визначати сутність методичних систем навчання учнів початкової школи освітніх галузей/змістових ліній, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти.

**РН6** Здатність до застосування нормативних документів, що регламентують  
Здатність до застосування нормативних документів, що регламентують навчальних досягнень учнів початкової школи.

**РН7** Здатність застосовувати знання, уміння й навички, що становлять теоретичну основу освітніх галузей, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти, під час розв'язування навчально-пізнавальних і професійно-зорієнтованих задач.

**РН8** Уміння проектувати процес навчання з предмету у вигляді календарно-тематичного планування для певного класу, теми.

**РН9** Здатність до моделювання процесу навчання учнів початкової школи певного предмету: розробляти проекти уроків та їхні фрагменти, методику роботи над окремими видами завдань, створювати методику підготовчої роботи, ознайомлення та формування уявлень і понять, вмінь та навичок з метою опанування учнями певних елементів змісту програми.

**РН10** Уміння проводити моніторинг якості навчальних досягнень учнів з певної теми. Здійснювати контроль і оцінювання навчальних досягнень учнів згідно з критеріями оцінювання та у відповідності до Державних вимог до рівня навчальних досягнень учнів, визначених у програмі з певного предмету.

**РН11** Здатність до проведення уроків в початковій школі, аналізу уроку щодо досягнення його мети й завдань, оцінювати ефективність застосованих форм, методів, засобів і технологій.

### **5. Організація навчання курсу**

#### Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

#### Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
<b>5</b>	<b>013 Початкова</b>	3	нормативний

освіта					
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
<p><b>Тема 1. Предмет і завдання освітньої галузі Людина і світ з методикою викладання.</b></p> <p>Етапи формування освітньої галузі «Людина і світ з методикою викладання», наступність у наукових розробках вчених – методистів. Опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу. Підготовка до проведення та захисту практичних робіт.</p>	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	№ 1, 2, 3 із списку рекомендованої літератури;	Підготовка конспекту семінарського заняття; 2 год.	Макс. бал - 5	Упродовж семестру, згідно з розкладом занять, екзамен.
<p><b>Тема 2. Формування та розвитку уявлень та понять з курсу «Я і Україна» в початковій школі.</b></p> <p>Погляди вчених на формування уявлень та понять природничого та суспільствознавчого змісту в початковій школі. Суспільствознавчі уявлення та поняття найбільш притаманні для українського менталітету.</p>	Лекція, практичне заняття, Самостійна робота	№ 1, 2, 3 із списку рекомендованої літератури;	Підготовка конспекту семінарського заняття; 2 год.	Макс. бал - 5	Упродовж семестру, згідно з розкладом занять, екзамен.

Опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу. Підготовка до проведення та захисту практичних робіт.					
<b>Тема 3. Форми організації навчання курсу «Я і Україна. Громадянська освіта» в початковій школі</b> Структура та типи уроків Я і Україна(громадянська освіта). Підготовка фрагментів уроків для 1-2 класів за програмою « Я і Україна».Опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу. Підготовка до проведення та захисту практичних робіт.	Лекція, практичне заняття, Самостійна робота	№ 1, 2, 3 із списку рекомендованої літератури	Підготовка конспекту семінарського заняття; 2 год.	Макс. бал - 5	Упродовж семестру, згідно з розкладом занять, екзамен.

#### **6. Система оцінювання курсу**

Загальна система оцінювання курсу	Оцінювання здійснюється за національною ECTS шкалою оцінювання на основі 100-бальної системи. (Див.: пункт „9.3. Види контролю” Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»). Загальні 100 балів включають: 25 балів за практичні заняття; 25 балів за самостійну роботу; 50 балів за екзамен. <a href="https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2018/04/Polozhennia-proorhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-ta-rozrobku-osnovnykhdokumentiv-z-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu-%e2%84%96447-vid-24.07.2015r..pdf">https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2018/04/Polozhennia-proorhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-ta-rozrobku-osnovnykhdokumentiv-z-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu-%e2%84%96447-vid-24.07.2015r..pdf</a>
Вимоги до письмової роботи	Концептуально конкретне й емпірично верифіковане висвітлення питань, креативність рішень, творчий підхід.
Семінарські заняття	Оцінка знань студентів на семінарських заняттях (поточне опитування, самостійні, контрольні роботи і реферати).

Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання усіх запланованих програмою дисципліни форм навчальної роботи, які підлягають контрольному оцінюванню. Мінімальна кількість балів для позитивного зарахування курсу – 50 балів
--	--

### 7. Політика курсу

Вивчення навчальної дисципліни вимагає: виконання завдань згідно з навчальним планом; підготовки до семінарських занять; роботи в інформаційних джерелах; опрацювання рекомендованої основної та додаткової літератури. Підготовка та участь у семінарських заняттях передбачає: ознайомлення з програмою навчальної дисципліни, питаннями, які виносяться на заняття з відповідної теми; вивчення теоретичного матеріалу, конспекту лекцій, а також позицій, викладених у підручниках, монографічній літературі.

### 8. Рекомендована література

1.	Нарочна Л.К. Ковальчук Г.В. Гончарова К. Д.	Методика викладання природознавства	К.: Вища школа, 1990.-302с.
2.	Пакулова В.М.. Кузнецова В.И.	Методика преподавания природоведения.	М.: Просвещение., 1990. – 192с.
3.	Байбара Т.М.	Методика викладання природознавства в початкових класах	К.: Веселка, 1998 – 334с.
4.	Симонова Л.П.	Экологическое образование в начальной школе	М: Академия, 2000 – 160с.
5.	Яришева Н. Ф.	Основи природознавства: Природа України	К.: Вища школа, 1995. – 335с.

**Викладач Марчук Микола Васильович**